

REPORTATGE | Els autors complementen el llibre amb una exposició itinerant amb els bitllets i vals emesos

Els anys del paper moneda al Montsià

L'investigador Joan B. Beltran Reverter i el col·leccionista Julio Allepuz signen un estudi sobre l'ús de bitllets i vals per part d'ajuntaments, sindicats i comerços de la comarca durant la Guerra Civil

A. CARALT

Un investigador local i un col·leccionista filatèlic han unit esforços per obrar una investigació sobre l'ús del paper moneda durant la Guerra Civil al Montsià. Porta per títol *El paper moneda a la comarca del Montsià durant la Guerra Civil (1936-1939)* i l'ha editat Onada Edicions. Una exposició itinerant amb els bitllets i vals emesos complementa l'obra.

Durant els primers mesos de guerra, l'atresorament de la plata en mans de particulars i del govern republicà i la retirada del metall usat en les indústries de guerra, va provocar la desaparició de la moneda fraccionaria. A l'octubre del 1936, la Generalitat de Catalunya va dotar als ajuntaments de la potestat d'emetre moneda de petits valors de curs legal, que només tenia valor dins dels propis límits municipals.

Redactat per l'estudiós canareu Joan B. Beltran Reverter, el projecte neix arran de la publicació d'un llibre similar sobre el paper moneda a la Terra Alta.

Van col·laborar en la seva edició i això els va fer pensar que seria interessant iniciar la mateixa investigació a la seva comarca, el Montsià. El destacat col·leccionista de filatèlia, numismàtica i notafília de la Sénia, Julio Allepuz, disposava de la col·lecció.

Julio Allepuz i Joan B. Beltran Reverter, a Amposta, amb el llibre que han publicat. FOTO: JOAN REVILLAS

Aprofitant la commemoració el 2016 dels 80 anys dels consells comarcals, Beltran va decidir activar la recerca. «No volia que fos un catàleg del paper moneda, volia aprofitar aquest recurs per donar a conèixer el dia a dia dels veïns del Montsià en aquells anys convulsos de Guerra Civil».

L'investigador ha consultat l'Arxiu de la Guerra Civil a Sala-

manca, la Causa General i els arxius locals, entre altres. Amb tot, la recerca s'ha topat amb dificultats com la destrucció o incendi de l'arxiu de la Sénia o la desaparició de bona part de l'arxiu de Santa Bàrbara.

El llibre aborda les emissions als onze municipis del Montsià: Alcanar, Amposta, Freginals, Godall, la Galera del Pla, la Ràpita

dels Alfacs, la Sénia, Mas de Barberans, Masdenverge, Ulldesona i Planes del Montsià (avui Santa Bàrbara). Sant Jaume d'Enveja pertanyia a Tortosa.

Van ser diversos els organismes que van emetre paper moneda. En primer lloc els ajuntaments, amb el format de bitllets. En segon terme, els sindicats –sobre tot CNT i UGT–, col·lectivitats i

Un val moneda de 5 cèntims de la CNT d'Amposta i un bitllet d'1 pesseta d'Ulldesona. FOTO: CEDIDA

cooperatives de consum que van emetre vals moneda. I en tercer lloc, els comerços.

Beltran entén que el llibre pot ser útil per divulgar a les escoles el coneixement imprescindible dels anys de la Guerra Civil des d'una perspectiva atractiva.

L'exposició es pot visitar fins al 29 de gener al Museu de les Terres de l'Ebre, a Amposta. Al mes de febrer la mostra viatjarà a Ulldesona, a l'abril a Alcanar, al maig a Santa Bàrbara i al juny, a Masdenverge.